

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG 1187/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2014. október 2.)

az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó ügyletekre vonatkozó, az ügyféllel vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szembeni teljes kitettséget meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 390. cikke (8) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) Az intézmény alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó ügylettel szembeni kitettségeiből származó, egy adott kötelezettel szemben fennálló teljes kitettség meghatározásához először meg kell határozni az egyes kitettségek értékét. A teljes kitettségérték ezután e kitettségek összesítésével határozható meg, azonban nem haladhatja meg az alapul szolgáló eszközökből származó kitettség értékét.
- (2) Ha az egyéb befektetők kitettségei rangsorban azonos helyen állnak az intézmény kitettségével, az intézmény alapul szolgáló eszközzel szembeni kitettsége kitettségértékének tükröznie kell a rangsorban azonos helyen álló kitettségek közötti arányos veszteségmegoszlást. Ez abból adódik, hogy ha az alapul szolgáló eszközöknél nemteljesítés történt, a veszteség mindig a rangsorban azonos helyen álló kitettségek között kerül elosztásra az érintett kitettségek arányának megfelelően, és egy adott alapul szolgáló eszközön keletkezett teljes veszteség esetén az intézmény legnagyobb vesztesége a saját kitettsége és a rangsorban azonos helyen álló összes kitettség arányának megfelelő részre korlátozódik.
- (3) Különbséget kell tenni azon ügyletek között, amelyeknél valamennyi befektető azonos helyet foglal el a rangsorban, mint például a kollektív befektetési formák, és azon ügyletek, például az értékpapírosítások között, amelyek olyan ügyletrészsorozatba való besorolással járhatnak, amelynél a kitettségek eltérő helyet foglalhatnak el a rangsorban. Az első esetben az egyes befektetőknek az adott alapul szolgáló eszközzel szemben fennálló kitettsége kizárólag saját kitettségüknek az összes befektető kitettségéhez viszonyított arányától függ. A második esetben a veszteségeket először egy adott ügyletrészsorozathoz kell rendelni a rangsorban elfoglalt helyüktől függően, majd – ha abba több befektető is tartozik – arányosan meg kell osztani a befektetők között. Mivel a legrosszabb esetre vonatkozó forgatókönyvnek megfelelően az alárendelt ügyletrészsorozatok igen gyorsan megszűnhetnek, egy értékpapírosításon belül valamennyi ügyletrészsorozatot egyenrangúként kell kezelni. Így különösen egy adott alapul szolgáló eszközön keletkezett teljes veszteség esetén az egy ügyletrészsorozaton belüli összes befektető legnagyobb veszteségét meg kell jeleníteni, mivel az alárendelt ügyletrészsorozatokból származó mérséklés nem ismerhető el. Az intézmény valamely ügyletkezeléshez kapcsolódó, alapul szolgáló eszközökből eredő kitettsége nem haladhatja meg az adott ügyletrészsorozat teljes kitettségértékét (mivel egy befektetőnek az adott ügyletrészsorozatban egy alapul szolgáló eszköz nemteljesítéséből származó vesztesége nem haladhatja meg az ügyletrészsorozat teljes kitettségértékét), valamint az alapul szolgáló eszközökből származó kitettség értékét (mivel az intézmény vesztesége nem

⁽¹⁾ HL L 176., 2013.6.27., 1. o.

haladhatja meg az alapul szolgáló eszköz összegét). A legnagyobb veszteség határértéke a két kitettséérték közül a kisebb kiválasztásával határozható meg, amelyre ezt követően az adott ügyletrészesorozaton belüli, rangsorban azonos helyen található kitettségek közötti veszteségmegosztás megjelenítésére vonatkozó eljárást kell alkalmazni akkor, ha az ügyletrészesorozatban több befektető található.

- (4) Bár elvárható, hogy az intézmények azonosítsák azon ügyletek alapjául szolgáló eszközökből származó összes hitelkockázati kitettség kötelezettjeit, amely ügyletekbe befektetnek, előfordulhatnak olyan esetek, amikor ez indokolatlan költséget róna az intézményre, vagy a gyakorlatban az intézményt egyéb körülmények akadályozzák egy adott kötelezett azonosításában. Így ha egy alapul szolgáló eszközzel szembeni kitettség kellőképpen kicsi ahhoz, hogy az ügyféllel vagy egymással kapcsolatban álló ügyletek csoportjával szembeni teljes kitettséghez csak jelentéktelen mértékben járuljon hozzá, akkor elegendő ezt a kitettséget az ügylethez külön ügyfélként hozzárendelni. Az ügylet alapjául szolgáló eszközökkel szembeni ilyen kitettségek összege így sem haladhatja meg az ügylet nagykockázat-vállalási korlátját. Akkor lehet feltételezni, hogy az alapul szolgáló eszköz teljes kitettséghez való hozzájárulása jelentéktelen, ha legalább 100, egy ügylet alapjául szolgáló eszközöknek való kitettség szükséges az intézmény figyelembe vehető szavatoló tőkéjének 25 %-ában megállapított határérték eléréséhez. Ez azt jelenti, hogy a kitettséérték nem haladhatja meg az intézmény figyelembe vehető szavatoló tőkéjének 0,25 %-át.
- (5) Annak érdekében, hogy az információhiány ne eredményezhessen korlátlan teljes kitettséget, az olyan kitettségeket, amelyeknél a kitettséérték meghaladja az intézmény figyelembe vehető szavatoló tőkéjének 0,25 %-át, és a kötelezetttről nincs információ, feltételezett ügyfélhez (ismeretlen ügyfélhez) kell rendelni, amelyre a 25 %-os nagykockázat-vállalási korlát alkalmazandó.
- (6) Ha az intézmény nem tudja összegszerűen megkülönböztetni az egy ügylet alapjául szolgáló eszközöket, fennáll annak a kockázata, hogy az ügylet alapjául szolgáló eszközök ugyanazon kötelezethez vagy egymással kapcsolatban álló ügyletek csoportjához kapcsolódnak. Ebben az esetben – az említett kockázat csökkentése érdekében – az intézménynek értékelnie kell az ügylettel szembeni kitettségei teljes értékének jelentőségét ahhoz, hogy az értéket az ügylethez az „ismeretlen ügyfél” helyett külön ügyfélként rendelhesse hozzá.
- (7) Egy ügylet struktúrája nem jelenthet további kitettséget akkor, ha az ügylet körülményei biztosítják azt, hogy a vele szembeni kitettségen veszteség csak az alapul szolgáló eszköz nemteljesítéséből keletkezhet. További kitettséget kell megjeleníteni, ha az ügylet kapcsán egy bizonyos személynek az alapul szolgáló eszközökből származó pénzáramok mellett, vagy legalább azokat megelőzően fizetési kötelezettsége keletkezik, tekintve, hogy e személy nemteljesítése további veszteséget okozhat a befektetőknek annak ellenére, hogy az alapul szolgáló eszközönél nem történt nemteljesítés. További kitettséget kell megjeleníteni továbbá, ha az ügylet körülményei lehetővé teszik a pénzáramok átirányítását olyan személyhez, aki azoknak nem jogosult kedvezményezettje, tekintve, hogy a befektetőknek annak ellenére keletkezhet további veszteségük, hogy az alapul szolgáló eszközönél nem történt nemteljesítés. Nem kell további kitettséget megjeleníteni a 2009/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ említett, átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV) esetében, tekintve, hogy a pénzáramok nem irányíthatók át olyan személyhez, aki az ügylet keretében azoknak nem jogosult kedvezményezettje. Ezt kell feltételezni olyan szervezetek esetében is, amelyekre az uniós jogszabályok vagy valamely harmadik ország joga szerint azonos követelmények vonatkoznak.
- (8) A valamely ügylettel szembeni kitettségéből eredő, ügyféllel vagy egymással kapcsolatban álló ügyletek csoportjával szembeni kitettségek fennállása és értéke független attól, hogy az ügylettel szembeni kitettség a kereskedési könyvben, vagy a nem kereskedési könyvben szerepel-e. Így az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó ügyletekkel szemben fennálló kitettségeket azonos feltételek és módszerek alapján kell meghatározni, tekintet nélkül arra, hogy az említett kitettségek az intézmény kereskedési könyvében vagy nem kereskedési könyvében szerepelnek-e.
- (9) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság (EBH) által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeten alapul.
- (10) Az EBH nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetről, elemezte az esetlegesen kapcsolódó költségeket és hasznot, továbbá kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 37. cikkével összhangban létrehozott banki érdekképviseleti csoport véleményét,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/65/EK irányelve az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról (HL L 302., 2009.11.17., 32. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 10-i 1093/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet meghatározza azon feltételeket és módszereket, amelyekkel meghatározható egy intézmény ügyféllel, illetve egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szembeni teljes kitétsége az alapul szolgáló eszközhöz kapcsolódó ügyletekből származó kitétségek tekintetében, valamint azon feltételeket, amelyek mellett az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó ügylet struktúrája nem jelent további kitétséget.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „ügyletek”: az 575/2013/EU rendelet 112. cikkének m) és o) pontjában említett ügyletek és egyéb olyan ügyletek, amelyek esetében kitétség áll fenn az alapul szolgáló eszközökkel szemben;
- b) „ismeretlen ügyfél”: olyan egyetlen feltételezett ügyfél, amelyhez az intézmény valamennyi olyan kitétséget hozzárendel, amelynek kötelezettjét nem azonosította, feltéve, hogy e rendelet 6. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja, valamint (3) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható.

3. cikk

Az ügyletekből származó kitétségek azonosítása

(1) Egy intézmény a valamely ügyletből adódóan egy adott ügyféllel vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szemben fennálló teljes kitétséghez való hozzájárulást a 4., 5. és 6. cikkben meghatározott módszer szerint határozza meg.

Az intézmény az 5. cikkel összhangban minden alapul szolgáló eszközre vonatkozóan külön kiszámítja az adott alapul szolgáló eszközzel szembeni kitétségét.

(2) Az intézmény értékeli, hogy egy adott ügylet a 7. cikk szerint további kitétséget jelent-e.

4. cikk

Az alapul szolgáló eszközökkel rendelkező ügyletekkel szembeni alapul szolgáló kitétségek

(1) Az 5. és 6. cikk alkalmazásában az olyan ügylet („A” ügylet) alapjául szolgáló kitétségek értékelésekor, amelynek szintén alapul szolgáló kitétsége van egy másik ügylettel („B” ügylet) szemben, az intézménynek a „B” ügylettel szembeni kitétséget a „B” ügylet alapjául szolgáló kitétségekkel helyettesítettként kell kezelnie.

(2) Az (1) bekezdés mindaddig alkalmazandó, amíg az alapul szolgáló kitétségek alapul szolgáló eszközhöz kapcsolódó ügyletekből származó kitétségek.

5. cikk

A kitétségérték kiszámítása

(1) Egy intézménynek egy adott ügylet alapjául szolgáló eszközzel szembeni kitétsége az alábbiak közül a kisebb érték:

- a) az alapul szolgáló eszközökből származó kitétség értéke;
- b) az intézmény alapul szolgáló eszközzel szembeni kitétségeinek az intézmény ügylettel szembeni összes kitétségéből eredő teljes értéke.

(2) Egy intézménynek egy adott ügylettel szemben fennálló valamennyi kitettsége esetében az alapul szolgáló eszközből eredő kitettség értékét az alábbiak szerint kell meghatározni:

- a) ha az adott ügylet valamennyi befektetőjének kitettségei a rangsorban azonos helyet foglalnak el, akkor az alapul szolgáló eszközből eredő kitettség értéke az intézmény ügylettel szembeni kitettségének megfelelő arány, valamint az alapul szolgáló eszközből származó kitettség értékének a szorzata;
- b) az a) pontban említettektől eltérő esetekben az alapul szolgáló eszközzel szemben így kapott kitettség értéke az intézmény ügylettel szembeni kitettségének megfelelő arány, valamint az alábbi értékek közül a kisebb szorzata:
 - i. az alapul szolgáló eszközből származó kitettség értéke;
 - ii. az intézmény ügylettel szembeni teljes kitettségének, valamint a rangsorban az intézmény kitettségével azonos helyet elfoglaló, az adott ügylettel szembeni összes egyéb kitettségnek az együttes kitettségértéke.

(3) Az intézmény ügylettel szembeni kitettségének megfelelő arány az intézmény kitettségének értéke elosztva az intézmény ügylettel szembeni teljes kitettségének, valamint a rangsorban az intézmény kitettségével azonos helyet elfoglaló, az adott ügylettel szembeni összes egyéb kitettségnek az együttes kitettségértékével.

6. cikk

Az alapul szolgáló kitettségek teljes kitettséghez való hozzájárulásának kiszámítása

(1) Valamennyi olyan hitelkockázati kitettség esetében, amelynek a kötelezettjét azonosította, az intézmény figyelembe veszi a vonatkozó alapul szolgáló eszközzel szembeni kitettségének értékét az adott kötelezettel, mint egyedi ügyféllel, illetve a kötelezettet magában foglaló, egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szembeni teljes kitettségének kiszámításakor.

(2) Ha az intézmény egy alapul szolgáló hitelkockázati kitettség kötelezettjét nem azonosította, vagy ha az intézmény nem tudja igazolni azt, hogy az alapul szolgáló kitettség nem hitelkockázati kitettség, akkor az intézmény az adott kitettséget a következők szerint rendeli ügyfélhez:

- a) ha a kitettségérték nem éri el az intézmény figyelembe vehető szavatolóótkéjének 0,25 %-át, akkor az intézmény az ügylettel szembeni kitettséget külön ügyfélhez rendeli;
- b) ha a kitettségérték megegyezik az intézmény figyelembe vehető szavatolóótkéjének 0,25 %-ával vagy azt meghaladja, és az intézmény az ügyleti megbízás útján biztosítani tudja, hogy az ügylet alapjául szolgáló kitettségek nem kapcsolódnak a portfólióján belüli egyéb kitettségekhez, ideértve az egyéb ügyletekből származó alapul szolgáló kitettségeket is, akkor az intézmény az ügylettel szembeni kitettséget külön ügyfélhez rendeli;
- c) az a) és b) pontban említettektől eltérő esetekben a kitettséget az ismeretlen ügyfélhez rendeli.

(3) Ha az intézmény nem tudja megkülönböztetni a valamely ügylet alapjául szolgáló kitettségeket, akkor az ügylettel szembeni kitettségeinek teljes értékét a következők szerint rendeli ügyfélhez:

- a) ha a teljes kitettségérték nem éri el az intézmény figyelembe vehető szavatolóótkéjének 0,25 %-át, akkor az intézmény az ügylettel szembeni kitettség teljes értékét külön ügyfélhez rendeli;
- b) az a) pontban említettektől eltérő esetekben a teljes kitettségértéket az ismeretlen ügyfélhez rendeli.

(4) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában az intézmények rendszeresen, legalább havonta ellenőrzik az ilyen ügyleteket az alapul szolgáló kitettségek összetételében és részarányában bekövetkezett változások szempontjából.

7. cikk

Az ügylet struktúrájából származó további kitettség

(1) Egy ügylet struktúrája nem jelent további kitettséget, ha az ügylet az alábbi két feltételt egyszerre teljesíti:

- a) az ügylet jogi és működési struktúrája olyan kialakítású, amely az ügylet kezelője vagy harmadik fél számára nem teszi lehetővé az ügyletből származó cash flow-k átírányítását olyan személyhez, aki egyébként azoknak az ügylet feltételei szerint nem jogosult kedvezményezettje;

- b) az ügylet keretében sem a kibocsátó, sem más személy nem kötelezhető arra, hogy az alapul szolgáló eszközökből származó cash flow-kon kívül vagy azok előlegfizetéseként az intézmény részére kifizetést teljesítsen.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel akkor tekinthető teljesítettnek, ha az ügylet az alábbiak egyike:
- a) a 2009/65/EU irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott ÁÉKBV;
- b) harmadik országban letelepedett vállalkozás, amely az ÁÉKBV-k tevékenységéhez hasonló tevékenységet folytat, és amelynek felügyeletét uniós jogszabály vagy harmadik ország jogszabály írja elő, amely az Unióban az ÁÉKBV-kre vonatkozó felügyeleti és szabályozási követelményekkel legalább egyenrangú követelményeket alkalmaz.

8. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2014. október 2-án.

a Bizottság részéről
az elnök
José Manuel BARROSO
